

talarpub@gmail.com

تالار

talarbrahui

talarbrahui

talarbrahui

+92 81 827824

پہنہ خاک: 8

نہاد: 10 روپے

29 مئی - 03 جون 2022ء

سال: 19

تاک: 20

ایلوپنہ غاتیا

2 میکوپنہ

جارج: حمید عزیز آبادی ناظم 'اے دریہ'؟

(1) (غمنوار حیات)

3 میکوپنہ

نوشتا تک: فیڈل کاسترو

(47) (شاہ محمد مری / جیلانی الفت)

4 میکوپنہ

جارج: "درک" ناگوئڈ جارج اس

(بہاول نسیم)

5 میکوپنہ

راج: وردی / گاؤن آن بیزار استادوشا گڑد آک

(عبدالحمید ظاہر)

جہانی ادب: "اوتارو" نامیہ غاتنوک آ بھلا سفر

(جوسن بکارو / فہد بلوچ)

6 میکوپنہ

اشتہار

7 میکوپنہ

پٹ وپول: براہوئی خلقی شاعری ٹی لوز آ تامڈی

(23) (حمید عزیز آبادی)

☆☆☆

8 میکوپنہ

اشتہار

ہفتگی

All About #Brahui

کوئٹہ

تالار

برابوئی نابابت
برابوئی ٹی

بالا دنا خواجہ، ہر تو م آخن تا خرم

(شوکل)

براہوئی و بلوچی نا شاعر راج انا دژدخور کفایت کرار اینونے ٹی اف، ولے اونا فکر ہراسیوت ناسج ایک، نن تون گون ء۔ ننے داہروئی ء کہ ہر راج اٹ کرار کون آ شاعر آک زند تیر کیرہ اوراج ہر اکنڈ آپنگ اٹی ء۔ ناراج انا گرج آک انت ء۔ دا چسپان انا تزند انا تڑس آ وخت انا رفتارات نن ہراڑے سلوک اُن۔ انت نن بھار پدی ہپنگ اُن؟ اگہ مستی ہنوئی ء گام خلونی ء شونداری ء دوتی کروئی ء تون انت کین؟ ہر فکر و پام ء دوتی بلین۔ ہنگ نا ہیبت دادے کہ ننے اینوکفایت کرار کون انا بندغ آ تا گرج ء؟ یا ہموفا ہر انا سخت بیرہ زرکنگ ء و داراست ء کہ زر ضمیر ء سودا کننگ اُن دوتی بریک یا سیاست ء نیلام کننگ اُن مریک۔ نن ننن یا منن ناراج اٹی زر زکاری زر انا دوتی ہندن اوڑدہ و او ارکننگانے کہ دانا چ آ راج انا رخ اٹی گوہی کننگ ء۔ اینو ہراست مہر انا سخت نا جوزہ نا است خواہی نا ہیبت ء یک اودے آخ پاننگ۔ ویل دادے کہ داڑے انفرادی وڑاٹ غلط ء کاریم اس کروک آڑا تنقید کننگ، ولے اجتماعیت ء نخان ترک آتے چ پاننگ۔ ہیرون کشوک ء تو غلط پاننگ ولے ہیرون بہا کروک راج انا سفید پوش آ بندغ جوڑ مریک۔ ہندن انفرادی وڑاٹ جوان

ء کاریم اس کروک آ ء بھار زیات سفت کننگ وخت اس کہ اجتماعیت کن سوچوک آ بندغ ء بے غرض کننگ۔ ننا راج انا سویل اس داہم ارے کہ ہر افنے آینڈیل پاننگ، اوقارند آتیا کس اس ہنگ نا خواہندار مفک، بیرہ لفاخی نا کچ اسکان غٹ تینے کچین گوندہ۔ یا ہرا فک گام ارٹ اس دلیل، منطق و تینا جوان انا عمل آتیت است آتیت جاگہ جوڑ کیرہ، تو بروک آوار خواہی تون ہموکل انا پور واری ء گندہ ٹی و تینا دلیل و منطق آتیاں چپ گام گچ کرسا کیرہ۔ داہم اسہ سوچ اسے کہ کفایت کرار انت خواہسکہ، اونا است خواہی تے ہرا کچ اسکان پور وکننگانے؟ اصل ہیبت دادے کہ اگہ نن کفایت کرار ء سفت کیندہ تو اونا کروک آ کاریم تا پٹ و پول ء کرسا اوفتے مونی اتنگے۔ کفایت کرار کڑک کہ اونا فکر و فن ء مونی اتنگے، واو ہرا سٹی ویکٹی نا کاہو ء تینا شاعری ٹی ترسا کر یکہ اودے پاش و پیدوار کننگے۔

ہیڈکار و شوکار عبدالحمید قلات پرنٹرز ٹیل روڈ کونڈغان ہینک کرسا 302
فیبر 1 یونیورسل پبلیکس جناح روڈ کونڈغان تالان کرے

www.talarbrahui.com

(1)

جاچ

حمید عزیز آبادی ناظم 'اے دیر'؟

انا زباذ، ادارہ، ولے سر حال نارداٹ حمید عزیز آبادی نا دا شیری مجموعہ براہوئی شاعری ٹی پوسکن ہصنف اسے کہ دا ڈول انا سر حال مہالو براہوئی شاعری ٹی اقلک، ہرائی تاریخی پڑ آسوال تون اور افسانوی رنگ انشائیہ رنگ دن ساڑی مرے کہ شیری ہمون مرے ہرا خوانوک کن مبہم سلوک مرے، ہرا خوانوک دا کڑدارتے تپک ہرا فلک نابلوچ راجی تاریخ نا ہم انگا کڑدارک مسنو ڈنکے میرو، چاکر، نوری، مہراب، نورامینگل، والیو فلک۔ کس آگہ

ہر دوراٹ ہراوڑ انا کڑدارک مریرہ کس دلیر مریک تو کس لغور..... اے دیر ء کہ تیرہ کلہو زندگی نا اے دیر ء کہ تیرہ کلہو بادوی نا یقین اٹ ہراڑے یگا مرک انا بادشاہی مرے ہراڑے سانس وینکنا لوجی نا دور اٹ ہم بندخ اس بڑگی ولا چاری نا دو آن بے درمان آن مرک انا گواچی مرے ہراڑے جاگہ اس مذہب جاگہ اس قبائلی جھیڑہ جاگہ اس کاروکاری نا پن اٹ چنا زابلول ورناتے کسفر، ہراڑے ہڑدے روڈا یکسڈٹ آھیٹ ورناک زوال مریر اوڑے زندگی نا کلہو تروک یا مسیحا ک بھاز کم مریرہ ہرا فلک بے غرض، بیدس جو فغان پیرہ راجداری، انسان دوستی نارداٹ تینا مخلوق نا شنداری و شرحالی کن اوقتا زند ء چھنگ کن کڑدارا س ادا کیر دا ڈول انا بندخ آک بھاز کم مریرہ۔ ہرا فلک تینے دا خاطر آن قربان کیر کسفر کسے ایلوفتے چھوئی ء داڑے حمید ہمو فتا پارہ غا اشارہ کرسا تران کنگ ء:

اے دیر ء امید آ تینا نو دستار اے دیر ء کہ تیرہ کلہو تے خوشی نا ہرا فلک زندا نا کلہو لیرہ ہمو فلک دا ہم پارہ کہ بادوی کول یعنی چپ مفیو، ہیبت کوا گنم زوراک، بیدادی، کوزہ گیری، استحصا ل ء تینا نصیب سپر د مرسا داڑکن چپ کریرے، تو ہرا نرا آقا متنگ نا دعویٰ ء یک اپا پاک ہم کہ دا فلک کنا غلام ء آگہ غلام متوسہ تو ہیبت کریرہ۔ (برجاء)

دے، شام کسے شانا، دشت آتا سفر تے ٹی حمید عزیز آبادی نا دا کان مست مسہ شعری مجموعہ ”شپاڈ“، ”ایونے دے دیگر ء“ و ”ڈغار“ نا پن اٹی شینگ مسنو، ہرا فتا سر حال راج و راجداری دا ڈیہہ و ڈغار نا آشوبی حالت نا پر چارٹسے، اونا دا کتاب نا سر حال ہم راج و راجداری ء ولے دا کتاب فنی پو آ زرس مفرد ء، جتا ء، کہ دا کتاب نا گیشتری شیخ اسے سر حال، اسے بحر اسے آتخو ء نظم اسے۔ داوڑ ء کتاب یا شاعری براہوئی ٹی منٹ اس ختگرہ، ہرا فیت میر گل خان نصیر نا مثنوی نظم ”مشہد نا جنگ نامہ“، ”جبار یار نا ”تصوریر نامہ“ و حاجی شاہ یک شیدا نا ”حید

اے دیر ء وطن نا تینا شاعر ء ہان دا ہمو شاعر کس ہرا فلک تینا ڈیہہ آ ساڑی بڑگ آشیف تپہ نا پورا گر، بڑگ آ مخلوق نا بڑگی، بیوسی تون اور اداقتون روا

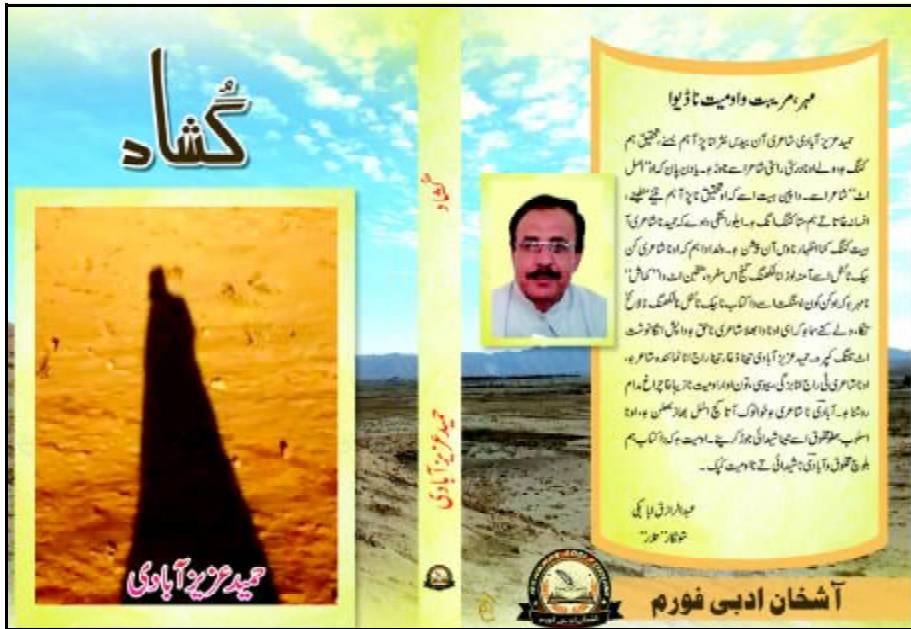
..... غمخوار حیات

ہرا سہ ادب ناروتہ غاک تینا ڈیہہ و ہنکین نا راجی، سیاسی، ثقافتی، نفسیاتی، لسانی رداٹ تینا ہندو ڈغار اٹی بھاز کڑمی ٹی کارہ۔ اسے شاعر اس اخہ در اشارہ، تلمیح، استعارہ، تشبیہ، تجرید، علامت نا وڑاٹ تینا لوزو خیال آتے تھے، ولے اونا فکری نظریاتی رداٹ ہرا فکری ردوم مسے اونا اظہار اونا نوشت و تخلیق اٹی الم نظر بریک۔ نا پڑ آ دن ء شاعر بھاز تینے ہرا فتا فکری تعلق برائے راست تینا راج اس ڈیہہ و ڈغار تون مسے ہرا فلک بیدس راج، راجداری آن پن چچ ء سر حال اسے آوشیہ کنتو۔

ہرا نو شکار آتے نا وادی پڑ آ ”راجی، اسی، آشوبی، مزاحمتی، انقلابی یا عوامی نو شکار شاعر نا پن تننگا نے۔“ نا دا ڈول انا شاعری و شاعر تا بنا ننے براہوئی زبان نا متکن آولی دور باری نا شاعریت ”رکی، قیصر خان فقیر زئی، بلو، ملا مزار بدوزئی، ملا حسن بنگلوی، خلیفہ گل محمد نوشکوی، اوکان پد میر گل خان نصیر ولد باو عبد الرحمان کرد، بابو نادر قمرانی آن بلیس اینو نا انقلابی، راجی شاعر حمید عزیز آبادی اسکان نظر بریک۔

ہرا شاعر تا پن ء ہلکٹ بلاشبہ حمید عزیز آبادی نا نوشت و شیری تیت ہندا کڑدارت فکری رنگ و خیال نظر بریک یعنی حمید عزیز آبادی ء نن آگہ دا فتا پڑ چچ پان تو چچ رداٹن۔ اتنے کہ حمید نا تعلق ہرا ڈیہہ و ڈغار آنے دا خواجہ غاک ہم ہندا ڈیہہ و ڈغار آن کس ہرا فتا ذکر ء حمید تینا دا مجموعہ ٹی ساڑی نظم اسے ٹی ہم کرینے:

اے دیر ء کہ اوفتے ٹی گل خان ہم نس اے دیر ء کہ گرد عبد الرحمان ہم نس اے دیر ء کہ اوفتے ٹی نادر، عزیز ہم اے دیر ء کہ اوفتون زندان ہم نس اے دیر ء کمال اٹ تینا ماہر ء

نوشتانک

فیڈل کاسٹرو

47

کیوبانا انقلاب ناچیدہ، گر انما:-

جلاوطنی ناوخت آ کاسٹرو کیوباتون تینا کل تعلقداری تے برجاتھا۔ او میکسیکو ٹی کیوبائی تائیننگ آتے کرفسا کرے۔ او اوفتے سیاست خوانفیکہ و ہیل تسکہ۔ اوفتا گوریلا ہیلکاری کن کسروشنی کریکہ۔ 1956ء ٹی اودے اوکان ہم جلاوطن کترگا۔

او بندرغ آتے بھاز ڈوکئی اٹ و بھاز خیالداری اٹ تیاری تے کروئی تہا۔ ہندن کہ او ناکل کامریڈ آک اڈتروک آوخت آ رینگار توستیا گوڈی کیوبائی دا اودیم کلہو ۶ راہی کرے:

”کتاب شیک مسنے“ پیشیم نا دو بچہ غا اولک گر انما پنی آجہاز ناچت آتے ملار۔ روس انا انقلابی نشان ”ارورا“ پنی ۶ ارا توپ سہ ہرا کہ بادشاہ ناماڑی آ اولکولہ جسسا انقلابی جہو نا بنا ۶ کربس۔ وخت اس کہ کیوبا نا انقلاب ناچیدہ نشان ”گر انما“ پنی آ کشتی کس۔ ہراڑا 82 انقلابی سوار مسرا بیتنا نا 30 ہزار سلہہ بند فوج اتون مون تنگ کن میکسیکو آن کیوبا کن راہی مسر۔ انقلاب اتنگ کن۔ ولدا تو ہندا نا نسبت اٹ اوڑے انقلابی پارٹی نا اخبار نا پین ۶ ”گر انما“ تھار۔ پین ہم بے کچ گڑاک ہندا پین اٹ اینو ہم کیوبا ٹی ساڑی اریہ۔

کاسٹرو و اونا سنگت آک 25 نومبر 1956ء آ ”گر انما“ پنی آ ہندا متکن آ کشتی ٹی سوار مسر۔ پدا داپار ایپار خوک آتیت جہاز آتیا تیتے پھسا اوپر و طوفان اٹی مزل خلسا خلیج میکسیکو و کیریبین سوردریاب آن پشن سفر کرسا 6 دے دا 62 فٹ مرغن انگا کشتی ٹی مسر۔ ایہن ہرس تو اوقتا بنائی ڈٹ اٹی اوفتے ختی سر مروئی کس۔ ولے موسم خراب مس، پدا سنے کنگ کن گڑا کس، نئے دارودرمان اس

کس۔ کل سنگت آک سوردریابی چا گڑا ٹی نا جوڑ مسر۔ اوقتا کیوبا ٹی 30 نومبر آ ساڑی متنگ المی کس۔ گڑا بیرہ ہندا آ سرہ ٹی فیڈل و اونا سنگت آک اڈتروک آوخت آ سر

..... ڈاکٹر شاہ محمد مری

..... بدل: جیلانی الفت

لنگڑ و ملاس، دم دروک و دیری آ نا جوڑی نا جوڑ مسر۔ اوقتا کیوبا ٹی 30 نومبر آ ساڑی متنگ المی کس۔ گڑا بیرہ ہندا آ سرہ ٹی فیڈل و اوقتا شولنگا۔ سٹک ہر پارہ غان اوقتا پر

سنجائنگ کن پدی ہنا۔ ہندا ساہت اٹی اسہ کامریڈ اس سم تیان پدا اسہ باکس اس کنا نت تا خوک آ تھنا۔ ای سوچی وڑ او نا کنڈا ہراٹ۔ کئے داسکان او نا ڈنی فریشانی والا دروشم یات ۶۔ او پانگ اٹی ۶ کہ ”داسہ کارتوس آتے ہر فنگ گوئی“ کنگ ناچ ۶ فاندہ اس اف۔“ و ”پدا ہموکنڈ نا فصل نا کنڈا آمون کرے۔ دامنگ یک کنازند اٹی اولیکو وار کس کہ ای دا وڑ ۶ فریشانی سیٹی پاسیگاٹ کہ ای ستیتے تیت انت گڑا سے نا پن آ کیو۔ طب ۶ جان جوڑی نا کنڈا آ دیو، یا

اسہ انقلابی سپاہی اسے نا وڑ زمواری تے سراہتو؛ کنا نت تا خوک آ اسہ دارو والا پٹی اس تھوک کس۔ وارٹیکو پٹی سم تیان پدا کسہ۔ ہر توم آتا ہر فنگ کنا و اٹی الوکہ۔ ای کارتوس والا کبس ۶ ہر فیٹ۔ و دوائی

All About #Brahui

- * Online Brahui Books
- * Interviews
- * News
- * Novels
- * Poetries
- * Short Stories
- .....And more

براہوئی نابابت
براہوئی ٹی

www.talarbrahui.com

آ نبار ہلارہ۔ بچے گویرا اسہ جا کہ اس دانا منظر کشی ۶ دن کرینے:

”کامریڈ مونین وای اسہ درخت اسے آ جو کہ کرسا تینا چنا تا بارواٹ ہیٹ کرینہ۔ کپ ۶ ہوسہ و اراخت ۶ بسکوٹ والا تینا چنکو راشن اسے آ گزان کرینہ۔ ہرا تم پن اسہ سم اسے نا تو اے ہنکن۔ منہ سینڈا ٹی 82 بندرغ آ اتلان فوج آ ہر کنڈا آن سم شنگ کس۔ کنا تو ک جواں الو۔ ای رزاک آ ہندا ۶ خواہوسٹ کہ دمہ نا دورہ ہندا ۶ کنا کنا خراب موسس۔ و ای اسہ جواں ۶ تو ک اس تین تون تھسا اودے زیان کنگ خواتوہ۔ ولے کئے ہندا خس یات ۶ کہ سم کاری ٹی کامریڈ امید اپرمان کنگ کن بس ولے اوڑے آرڈر تروک ۶ کس ہم الو۔ پدا کئے سا تہا کہ فیڈل اسہ بے فاندہ ۶ کوشت اس کر بس کہ خوک انا کنڈا فصل آ تیت تینا بندرغ آتے ولدا اول سر آن سوگو کے، دافصل اسہ چنکو سفا ۶ پیل اسے آن ایپار متنگ آن گڈ بسکہ، اناگت مروک آ دا جہو بھاز بھلن کسکہ۔ و سٹک بے کچ بنگ اٹی کس۔ امید اتینا ٹولی نا چارج ۶

شاعر، ادیب راج انانج پانگلک۔ اسے شاعر اس تینا گچین آخیال و فکر اسے زیبا شاعری اسے نامک اٹ تینا راج انارا ہشونی و کرسا راج انانج بندغ آتا زندانا سفر اٹی زیات شوناری و آسراتی نا کلہو آتے ترسا اوقتا سرسہی نا گچین آکر آتے رماغسا کیک۔

داڑان بیدس او تینا شاعری و خیال و فکر اٹ راج انانج تے ہم پاش کرسا ایلو بندغ آتے اوقتا کمی و خامی تیان خبردار کنگ کیک۔ داڑان دا بیت پاش مریک کہ اسے شاعر اس ایلو سیاسی، راجی براہشون آتیا بار نارا راج انانج گچین و براہشون اس حساب مریک۔ اگنتے کہ شاعر، ادیب تینا زبان و ادب، ثقافت، رسم و آسراتی زندہ جھنگ نا ہم زموری عتینا کو پے غایتا ہر فسا کڑ دا ادا کیک۔

ہندن راج انانج آہم دا زموری مریک کہ اولک تینا شاعر ادیب نا قدرے کرسا تینا راج انانج شاعر ادیب اسے بزرگ قدر و شرف و ہند اس ایترا۔ نلمئی آ زبان براہوئی و ادب آہم خدا تعالیٰ نا اسے بھلو فضل و کرم اس ارے۔ کہ دا زبان و پاروک آتینی خدا تعالیٰ بھلو عالم دین، شاعر، ادیب ودی کرینے۔ دن کہ براہوئی زبان ناچی آ عالم دین، حضرت مولانا نبو جان، عبدالجید چوٹی، حضرت مولانا عبدالعزیز قلندرنانی، نور محمد پروانہ، محمد اسحاق سوز، ملا مزار بدوزئی، فتح شاد، عبدالخالق ابا کی، جمید عزیز آبادی، حاجی شاہ بیگ شیدا، حسن ناصر، فیض یوسف زئی، علی مراد خاکی، حاجی محمد حسن غنوار، اسلم پروانہ، ہدایت فدا، حاجی عبدالحمید منصور، ایلو کبھی سنگت آک دا رداٹ پی اری۔

دافتیان اسٹ اس مہربان آ شخصیت گچین آ شاعر سید غریب شاہ انجم نا شاعری نا پوسکن آ کتاب، ”درک“ بلوچستان ادبی کاروان نا کنڈ آن شینک مسنے۔ دا کتاب نا اسے گوئد و جاچ اس پیش کیوہ، اگنتے کہ دن انکا گچین آ ادیب، خیال و فکر نا خواجہ غا تا علم و فکر آ تبھرہ کنگ ہندن اوقتا علمی و فکری کڑمی آ سر متنگ کن کون و علم بندغ اسے ناوس اٹی تواف، ولے اونا گچین آ ادبی کڑ دا ناستا و کنگ و راج کن اونا دا ادبی خدمت آتے ایلو بندغ آ تا مومن آ کنگ لک نا زموری و۔

سید غریب شاہ انجم نا براہوئی شاعری نا کتاب ”درک“ یک سد و پست و شش پندہ غا

جاچ

”درک“ نا گوئد و جاچ اس

تالان و۔ دا کتاب یونا پینڈ پرینگ پریس کوئد غان شینک مسنے۔ شینک سال 2021ء نوشتہ و۔ کتاب نا اول سر اسے گچین و شعراں نوشتہ و:

دورا نا بکھی و ہر کس چکلو

پدسلک نے آنا ملا مزار

دا کتاب اٹی حمد، نعت، منقبت، نظم اتون اور جم وڑاٹ یک سد و گچین و شاعری اور و۔ کتاب نا ہما سے سد و پچی خنگ نے۔ ای تو پاوہ کہ دا کبھی ونگ دتی نا وخت اٹی اسے

غریب و شاعر ادیب خواجہ اس دا گچین آ کتاب و ہنگ نا وخت آ بھار سوچ خلنگ تون اور چٹ اس است اٹی مونا ہم مرو۔ دا کان بیدس ہندن کہ اول پاریت کہ شاعر ادیب دا کبھی تا سوب آن زدہ ہم ارے، ہندا سوب آن دا کتاب اٹی زرم نہاد والا کاغذ ہم کاریم اٹی ایتک نے، اگہ دا کتاب ”درک“ بیتین اعلیٰ انکا کاغذ آ شینک مروس، تو دا کتاب نا زبانی پیٹن زیات مسکہ۔ خیر دا ساڑی آ وخت اٹی شاعر کن ہندن ن کل اکن دا کتاب براہوئی ادب نا پڑ آ اسے بھلو بے مٹ وڈی اسے آن کم اف۔ ن کل ہندا اومیت و ہم کینہ کہ دا کتاب براہوئی ادب نا پڑ آ بھلو پذیرائی اس ہم ضرور دوتی کرو۔

دا کان مست سید غریب شاہ انجم نا شاعری نا اسے کتاب اس ”شٹارک“ نا پین اٹ ہم شینک مسنے۔ او براہوئی ادب نا پڑ آ اسے بھلو پذیرائی اس دوتی کرینے۔ دا کان بیدس اونا پین چندی کتاب آک ہم زیر طبع و۔ اومیت و کہ ہم ایلو کتاب آک براہوئی ادبی ادارہ غا تا کنڈ آن شینک مسرا براہوئی ادب نا زیب و زینت جوڑ مرو۔

غریب شاہ انجم نا شاعری اٹی نئے اس وخت آ بھار آ گچیک دو بریرہ۔ اونا شاعری اٹی دین دوستی، وطن دوستی، رواداری، اسٹی، دھرتی تون مہر، آسان انکا لوز آتینی اسے کڑمب و سوچ و فکر، خیال و فلسفہ اس بیان کنگ نا ہم گچین و جزوہ خنگ۔ او تینا شاعری اٹی راج

انا پیرو و رنا ہندن ہر ٹولی نا بندغ آتے تین پتین مہر و است اٹی رواداری نا ہم گچین و کلہو تنگ نا کوشت کرینے۔ ہندن دا کتاب و ہمو پچس آ احساس آتا پین آ کنگ نے ہرا کہ قلم نا نوک آ برس لوز آتا

..... بہاول نسیم بنگلرئی

ای شکر و کیوہ نا ادا
اسے مہربان آرب کنا
نی گچ تنس کنے
آغا جان نا دا احمد یہ شاعری اٹی اونا خدا تعالیٰ نا
بے کچ شکر گرامتگ تون اور تینا لمہ ڈغار
تون مہر و وفاتینا دھرتی تون مرہبت نا اسے
گچین و جزوہ اس خنگ۔

دا کان مستی سید غریب شاہ انجم نعت شریف
اسے اٹی خواجہ نبی پاک تون ہندن اہل بیت
اوتون تینا مہر و عقیدت نا درشانی و کرسا پاک
کنگ نے ہرا کہ قلم نا نوک آ برس لوز آتا

گمان سوچ خنیل تے جائی جائی کرے
غریب تخت اسے آتوس بادشاہی کرے
حسین، فاطمہ بی بی، حسن نا جیرہ نا ذکر
کنا قلم نا سیاہی تے روشانی کرے

درے دا است و مختار حمت آتا دریاپ اٹی
عجب دا نعت انا لوز ہر کہ ہموائی کرے
آغا جان نا نعتیہ شاعری اٹی ہم نبی پاک نا
محبت اہل بیت اتون وفاداری دین اسلام نا
سچا غا کلہو آتے خلق خدا نامون آ انگ نا ہم
اسے کڑمب و ڈوڈو گرتی خنگ۔ اگنتے کہ
اللہ تعالیٰ نا سچا غا حکم آتے امن کنگ اونا
محبوب خواجہ نبی پاک نا ہین اہر اسے سنت و
فرمان ہر اسے مسلمان ناخن تا پدین ہم
ارے۔

آغا جان مستی تینا اسے منقبت اسے اٹی
حضرت خواجہ بیکاسی نا شان اٹی نوشتہ کیک

کہ:

نے تون زیبا و آماج نا دامن اسے اللہ نادلی
خواجہ بیکاسی

گل و گلزار و کنا شار نا د خلق انا ہر کوچگی
خواجہ بیکاسی

ننا مستوگ نا ڈغار ہمو وخت اسے آن خدا
تعالیٰ نا فرمانبردار اولی و بزرگ آتا مسکن
منے، ہندا گچین آ بے مٹ اولیا تا فیض و علم
آن ننا زہیل آ دھرتی مستوگ سدائی
زیبا و شاداں مرسا کرینے۔ دین اسلام نا
تالانی نا جہد اٹی اولیا اللہ تا اسے بھلو خواری و
زہد اس مسنے۔ دا کان مستی آغا جان تینا اسے
پین شعراں اٹی پاک کہ:

دیر پارے کدا مٹی تون
عشق والا تینا مٹی تون

آغا جان نا اسے زیبا و نظم اس دن بنا کیک:

حرف انا دا خشت آہیت
لوز لوز دیوال و
بش کرین چار کنڈ آ
ڈیبہ انا ڈغار آ دا
سید غریب شاہ انجم نا شاعری اٹی لوز آتے
زیات زیبا و ڈول اسے اٹی گنگ فکر و خیال
انا ہستی بروک آ وخت انا ختی و سوری تیان تینا
راج انا اور نا تے باختر کنگ، ہتینا راج و ڈیبہ انا
شوناری کن خ تھی اٹ جہد و راہشونی نا
جزوہ غا تا پوسکن کنگ نا ہر پاش خنگ۔
اگنتے کہ اسے پر فکر و شاعر ادیب دا نشور اس
تینا راج و شوناری نا پوسکن آ کسرتے نشان
تنگ نا لاجی خنگ۔

نن دعا کینہ کہ خدا تعالیٰ سید غریب شاہ انجم نا
عمر و قلم اٹی برکت شانے، او ہندا و تینا گچین
آ شاعری و پر فکر آ خیال و سوچ اٹ راج انا
راہشونی و کرسا کہ۔
آمین۔

انجم نا و۔ آغا نا نوشت
آتے خواننگ آن پد
بندغ نا طاب داہیت و
است انا نطب اٹ امنا
کیک کہ جائی دا
چاہوک اسے نا
چاہنداری نا پر کمال و
کاریم اسے۔
”درک“ اٹی نوشتہ اسے
حمد یہ کلام اسے اٹی آغا
جان پاک کہ:

راج

وردی / گاؤن آن بیزار استاد و شاگرد آک

اسہ وخت اس کس کہ اسکول مدرسہ کالج آتے ٹی وردی نا رواج الو ولدا منہ پرائیویٹ اسکول ملنگار تو اوفتنے کن اسکول نا وردی درستی راستی کرفیز ہر اتم چناک اسکول آہنارہ تو درست مسرہ کہ دا پرائیویٹ اسکول اٹ خوانوک چناستے منہ وخت آن پد سرکاری اسکول آتے ٹی ہم وردی نا بست و بند کری پرائیویٹ اسکول آتے ٹی خوانوک کل چناستہ وردی اسہ وڑ مسکہ وخت اس کہ سرکاری اسکول آتے ٹی خوانوک چناستہ بھلا کچ غریب کس، تو اوفتا وردی تارنگ اسہ وڑ متنگ کتو کہ۔ اونا بھلا سوب داس کہ سرکاری اسکول آتے ٹی خوانوک چناک عنید و تینائی سے نا برام نا وخت آہمو اسکول نا وردی نا وڑ چنچ بلکہرہ و عنید دود آتا گدر بیگ انگ آن پد ہمو چچ آتے اسکول ناوردی جوڑ کنگا کہ۔

وخت اس کہ ایلو کڈ آ سرکاری اسکول آتے ٹی خوانوک چناستہ استاد و اوفتا لمہ باوہ نا چکار اف آن حساب مسکہ۔ سرکاری اسکول آتے ٹی وردی نا متنگ آن غیر حاضری کروک چناستہ بھاز فریشانی مسکہ انتھے کہ اگہ او اسکول آن نزارہ تو اوفک شار و بازار اٹ پیدا و مسرہ کہ فلانی اسکول نا چنا نرانے داس کہ چناستہ اسکول آن نرنگ نا۔ جان کم مس۔ و داسکان اسکول آتینی اگہ وردی

..... عبدالحفیظ ابا کی

پڑگانے۔

داوردی آن اسکول خوانوک چناستہ بیدس اسہ بیٹن تپہ اس ہم بیزار ارے، و او ہمو استاد آک ء ہرا فک کہ ہندا چناستہ بیزار اسکول، کالج یا یونیورسٹی تا کلاس آتینا

نرہ۔ نون دا گڑامنگ یک بھاز ارے آ بس، ولے یورپ اٹ بھاز مہالو آن اسکول کالج و ایلو تعلیمی ادارہ غاتے ٹی طالب علم آتھون اواد استاد آتے کن ہم وردی (گاؤن) بیٹنگ نا رواج ساڑی ارے۔ داس ننا کر آہم داوڑ رواج ہلکنے۔ و داسہ ہم ہمو مست انا سرکاری اسکول نا نرک آ چناستہ ہرا استاد غیر حاضری یک وخت آ تعلیمی ادارہ غابک تو اودے ہم ہندا وردی (گاؤن) آن خار بریک۔ انتھے کہ ہرا استاد وخت آ

خوانفنگ کن بفا یا ہرے آ بنگ آن پد داڑے ایڑے تینا وخت ء گدریفے و ایلو کڈ آ اووردی ہم بیٹوک مرے تو او ہم ہمو سرکاری اسکول نا نرک آ چناستہ بیزار پیدا و رختنگ کہ فلانی استاد ہرے آ بریک

یا گڑا کلاس ہلک۔ تعلیمی ادارہ غاتے ٹی استاد آک تعلیم و ایلو سرحال آتیا (کلاس اٹ آخا) بھلو بھلو پچرا بترہ وخت اس کہ تینٹ خوانفنگ نا بابت ڈیوالٹی کیرہ تو داوڑ انا استاد آک وردی گاؤن آن مدام خار دیرہ۔ انتھے کہ دا استاد آک طالب علم آتاو راج انا ورناتا مومن آ بھلو و انشور کنگرہ ولے نئے خوانفرہ و نئے علمی ادارہ ء وخت بھندا سوب آن مینے چنچنگ کن وردی آن بیزار خنتگرہ۔ کل آخا بھاز آ استاد آتے وردی گاؤن بیٹنگ آن خار بریک انتھے کہ اوقیان گیشتری یا تو ہرے آ بریرہ یا گڑا اگہ بسر ہم تو کینٹین و ایلو ہندا آتیا تینا وخت ء دانشوری و لیڈری جاڑفنگ اٹ تیر کیرہ۔ سرکاری ادارہ غاتے ٹی طالب علم آتا مدام ہندا غا و مریک کہ گیشتری استاد آک خوانفیسہ۔ اگہ دا استاد آتے وردی یا گاؤن بیرفنگا تو اوفتا خرتنگ الہی ء۔ انتھے کہ ولدا اوفتنے پن کروک وخت آ بروٹی مریک و او کلاس آن پیشن تینا وخت ء تیر کنگ کپسہ ہرا کہ اوفتین بھاز بھلو ویل استے۔

نامون آدروغ نرک۔ ای داچ آسفر ء پند اٹ سر تروٹ۔ و دا ہیبت آ جھوٹ داخس وخت اٹ ای ہراڑے غلط کسٹ۔

”ولے باوہ، منزل 18 میل مرے، و تہاری ہم تالان متنگ ء۔“ کنا بیوسیک، معافیک کل دنز مسر، کنا کل پاروک آ ہیبت آک مش مسر۔ ای تینا باوہ ء مومجا کریت۔ ای اودے ڈکھیا کریت و زندانا خرنین ء سچ اس تہ۔ باوہ دنز اٹی سرک اٹ ”اوتارو“ تا نیمہ غابنگ کس۔

ای اسہ وارتون ڈاچ اٹ سوار مسٹ و اونا پداٹ راہی مسٹ، ای اودے او کرفنگ کن بھاز کوشت کریت ولے بے فاندہ۔ 18 میل اسکان پداٹ 5 میل اسہ گھنہ نا تیزی اٹ گام کریت۔

تینا باوہ ء بھاز ذہنی و جسمانی تکلیف اٹی خنتنگ کنا زنداٹی بھلو خرنین و دڈ تروک ء آزموندہ اس مس۔ ولے داسہ ہندن ء آزموندہ اس کس ہرا کہ کسہ شخصیت اسے ٹی بدل کرے، و داسہ تا کد زندہ اٹ تینا باوہ تون دروغ تڑپروٹ۔

☆☆☆☆☆

افسانہ

”اوتارو“ نانیمہ غا ہنوک آ بھلا سفر

کنا کروتے آتا ساس تو اودے آن خرکرو۔ وگمان ء کہ داکان پدکنے و ادر سینگپر و۔ ای دروغ تڑنگ ناڈ اٹ اس جھیف۔ ای فیصلہ کریت باوہ ء انت پاپو؟

ڈاچ ء داسکان چٹ بیرفنگ نا گرج کس۔ تو کسے ہندا سوب آن زیات وخت بلوئی تہا۔ ای سوچاٹ ہمو جاگہ نا نیمہ غا سر ہلکٹ اوڑے سر مسٹ باوہ ء آسرات تو لوک تینا کسر آ بنگ آ خناٹ۔ کسے بھاز ڈکھیاٹی مس وای اودے باور کرفیت زو آن زوسر

کے نی ہرے کرلیس، تو ای گیرج آ رنگ خلکٹ معلومداری دوئی کریت کہ ڈاچ ء وڑ اس تو منتھے، او کسے پارے کہ او داسکان ڈاچ انا دنگ کن منتھے۔ کسے ہمو وخت آ معلوم مس ڈاچ ء، چچ منتھے۔“

ای کہ ارے اسپین نا وکی ٹی ساڑی اسہ چکلو خلق اسے ٹی، ہراڑے ای چنگ آن بھلن مسٹ۔ اسہ سہب اس کنا باوہ کسے آن ہندا خواست ء کرے کہ ای 18 میل مراسمہ خلق اسے آ ڈاچ اٹی کچاری سے آسر کیوتینے۔ کنا وائی ہمو وخت شانزدہ سال کس۔ باوہ جان دا شدت ء ہم تھا کہ ای ڈاچ ء خوک سروس اسپین آ دیو، اودے سروس کیو۔ ای انتھے کہ پوسکن ڈیوری ہیل کریت، و مشکل اسے ٹی ڈاچ چلیفنگ نا وار ملا کہ۔ سہب اتون دمستی ای تیار مسٹ، و باوہ جان ء کچاری آالات و قول کریت کہ ای اوڑکن دیگر آ 4 سجر اسکان بریوہ۔ ای کار ء خوک گیرج اٹی پارک کریت و سوچاٹ کن تون بھاز وخت کس، ہندا سوب آن انتھے گڑا فلم اس ہر پر۔

ولے ای فلم ہنگ اٹی ہندا خدرگٹ مسٹ وخت گروک آنا گدرینگا، وخت اس آخری فلم چنا، تو دیگر نا چار سجرہ نمک۔ وای زبان تروک آ وخت آن ارا گھنہ زیات ہلکٹ۔ ای پپہ مسٹ کہ اگہ باوہ جان ء

ووٹ کی طاقت کا درست استعمال آپ کے حقوق اور مستقبل کے تحفظ کی ضمانت

حکومت بلوچستان کے تعاون سے

عوامی اظہار رائے کیلئے کونسل اور اسمبلی کے علاوہ
تمام اضلاع میں انتہائی شفاف انداز میں بلدیاتی انتخابات کا انعقاد

مورخہ 29 مئی بروز اتوار

آپ بھی ان انتخابات میں شرکت کر کے اپنا قومی فریضہ نبھائیں اور اپنے ووٹ کا جمہوری حق استعمال کر کے موثر بلدیاتی انتخاب کی تشکیل کے ساتھ ساتھ صوبے کی ترقی و خوشحالی کو یقینی بنائیں

یاد رکھیں!

انتخابی عمل میں آپکی بھرپور شرکت آپکی خود مختاری اور تمام بنیادی حقوق کی ضمانت ہے
لہذا افواہوں پر نہ جائیں، کسی بھی قسم کی شکایت کی صورت میں انکیشن کمیشن یا متعلقہ ضلعی انتظامیہ کو اطلاع دیں

آپ کا ووٹ۔۔ قوم کی امانت

محکمہ اطلاعات | حکومت بلوچستان

www.dpr.gob.pk @dpr_gob dpr.gob @dgpr.balochistan

MG-22/2022

(23)

پٹ و پول

براہوئی خلقی شاعری ٹی لوز آتامڈی

نوشتکار براہوئی زبان نا پڑا پٹ و پول نارداٹ اسے بھلوپن ..... جمید عزیز آبادی

اسے ناخواجہ، داپٹ و پول اٹی اور براہوئی زبان نالوز آتے
خوندی کنگ ناکوشٹ اس کرینے، ہراقط وارچلینگک: شوکار

ای لوز چولہ کنگ نارداٹ اسے گوٹڈ کوشٹ اسے نا بنا کرینٹ، ہرا کہ براہوئی خلقی شاعری تے ٹی پانگلو، ہرا براہوئی ناپٹ و پولی براہوئی خلقی شاعری ناکتاب آتے ٹی خوندی ڈ۔ دا کاریم ء داسوب آن مونی انگ ناگیگ کرینٹ کہ براہوئی خلقی شاعری ء سر پند منگ تون اوار براہوئی زبان نا منکن آ لوز آت معنہ ہم خوندی مرے۔ ہرا کہ بروک آ وخت اٹی جم لوز بلدنا سوردر یاب اٹ اوار مریر۔ کنا است خواہی دادے براہوئی خلقی ادب نا کتاب آتے ٹی غلطی ناچ ء گنجائش اس معنہ۔ اونا سوب دادے کہ براہوئی زبان نا قدامت اونا خلقی ادب اٹی خوندی ء اگہ اس لوز اس غلط پیدا ورس تو لوز تینا دروشم ء گم گار کیک ہولوز بروک آ گلزادہ غایتیان آختی اودیم مریک۔ ای ہرا براہوئی خلقی شاعری ناپٹ و پولی کتاب آتے دا بابت خواناٹ، تو لوز کنگ ناکوشٹ تے تینی چندی لوز آک پروف ردی نا گواچی خننگارہ، واہم ای شاعری ناٹھو ناڈیک ء ہر سا اودے اصل معنہ تنگ ناکوشٹ کرینٹ۔

یاتی۔ شینگلو ہر لوز آتامون اٹ استار خلوک ء، واقمعنہ غا تا پٹ و پول کن فیلمورک نا گرن ء جمید عزیز آبادی

لوز	معنہ	اسی شاعری
بیلہ / بیلہ	بلوچستان نا اسے علاقہ اسے نا پین	دیر ء سلوک آ بیلہ نا چرپ ء مسیل اٹ تیل انا (شوٹنگ، 17)
شوق و گل	گل بال خوشی	آلم کنا پٹ و جل اٹ نے بریوشوق و گل (شوٹنگ، 17)
نرومی	مَش و میدان نا اسے بوج اس ہرا داڑو درمان کن ہم درکار بریک، دا کان بیدس خوا ء بشفگ کن ہم نرومب آن کاریم بلنگک۔ دا شاعری ٹی نرومی اسے بندرغ اسے نا پین ء	نرومی طیب اس ارے معلوم کہ تے داڑے برے (شوٹنگ، 17)
قطب	شمال	استار قطب آ شینک کرے کونا قلات ء پیگ کرے (شوٹنگ، 18)
ڈور	باڑن جل، ہم اہم کہ پر برسات اس مرے تو اوٹی ویروہک	دیر ء سلوک آ ڈور انا چلو آک ناہور انا (شوٹنگ، 18)
دفر	ہمت	ڈوٹی کنا داتفر دشن ء ترف اللہ دفر (شوٹنگ، 18)
شانک	ارامش انا نیام اٹ ویرا سے نا یا مخلوق ناہن برنا کسر	دیر ء سلوک آ شانک انا اینومتو چا جان کنا (شوٹنگ، 19)
سن	ہم عمر، ہم سر، اسے وٹی، اسے کچ۔ دا شاعری ٹی سن انا لوز ء شاعر تینا محبوب کن استعمال کرینے۔	داکان ہنان نن جن تون ایکان ہڑیگان سن اتون (شوٹنگ، 19)

کاز	کاشم، بوج	جگ اس تفسین کاز انا سیل ء کرین نن بھاز انا (شوٹنگ، 20)
رند	دا شاعری ٹی رندا نا سخت میر چا کر خان بلنگانے، ہرا نا قول خل انا شخ مسنے، رندی آ قول، تینا قول آچک سلوک، سوغند، قسم۔	کاہو آک بریرہ سندھانا قول ء کرین رندا انا (شوٹنگ، 20)
مست	دا شاعری ٹی مست انا سخت لوک بلنگانے۔ نرانگچ	چکہ مہار ء مست انا طوق اس خلیونے کن شست انا (شوٹنگ، 20)
بندر	ہسکین، خلق، جاگہ، آلم	کونا شمال ہمو بندر ء عطر و زبادنا گدارے (شوٹنگ، 21)
کتی	مُر آن یا خوک آن ڈواٹ کس ء تینا کنڈ آتور کنگ، اشارہ کنگ۔	بام آسلیس کتی کرے جوڑ تے تینا چپی کرے (شوٹنگ، 21)
جوڑ چپی کنگ	ملند کنگ	بام آسلیس کتی کرے جوڑ تے تینا چپی کرے (شوٹنگ، 21)
پنور	ہفت استار ہرا کہ آسمان آقطب نا کنڈ آن اسباج ء	استارک سلوک ء پور انا مٹ اس روتان نن مور انا (شوٹنگ، 21)
منور	اسے ساگ اسے نا پین	استارک سلوک ء پور انا مٹ اس روتان نن مور انا (شوٹنگ، 21)
اوهو	☆	بیگہ گردک اواہو ء چنکا لاڈی سوہو ء (شوٹنگ، 23)
سوہو	سر پند۔ معلوم دار، چاہوک آ، بلد ، گشا دتخوک آ	بیگہ گردک اواہو ء چنکا لاڈی سوہو ء (شوٹنگ، 23)
بیک / بیک	سر بالہ، مون بوزائی	آلم تے ارے تیک انا رغ اس بلیک تے پک انا (شوٹنگ، 24)
بیک	تیخ، ہمو تیخ ہرائی اسے نا جوڑ اسے داغ تینگے	رغ اس بلیک تے پک انا داغ اس تہرتے بیک انا (شوٹنگ، 25)
سومری	محبوب، دلر با	سنگت نا سومری نی کہ اریس شیشہ گوری (شوٹنگ، 25)
لگ	آہر نا باسن آچرک	چرک چگانے لگ انا ناڑی وطن ء ڈکھانا (شوٹنگ، 25)
ناڑی	ضلع کھی ٹی اسے علاقہ اسے نا پین، اسے باسن ء علاقہ اس	چرک چگانے لگ انا ناڑی وطن ء ڈکھانا (شوٹنگ، 25)
چومولہ	خاخراسے نا گرج آتے پور و کنگ کن ایب و کیب آن چنکو چنکو پاٹ کچ کنگ، یعنی چولہ کنگ	پاٹ کیوہ ای چولی گندی ایسٹ ای نمولی (شوٹنگ، 25)
نمولی	نیم، نمب اسے پدین ء درخت اسے نا پن نمولی اوناچ یا تخم	پاٹ کیوہ ای چولی گندی ایسٹ ای نمولی (شوٹنگ، 25)
گل گدر	مَش انا اسے پدین ء بوج داڑواس	گل گدر داڑواسے پارہ خرین ء جی کیوہ مور ء کاہو اس کرینے (شوٹنگ، 26)

(برجاء)

وزیر اعلیٰ بلوچستان

کی قلیل مدت میں اہم کامیابیاں

پولیس اور لیویز کو عصر حاضر کے تقاضوں سے ہم آہنگ بنانے کیلئے اقدامات۔

کھیرتھر کینال سے صوبے کو اس کے پورے حصے کے پانی کی فراہمی۔

ضلع آواران کیلئے بجلی کے منصوبوں کا آغاز۔

کوئٹہ چین کراچی شاہراہ پر کام کا آغاز۔

لوکل کونسلز کی تنخواہوں اور غیر تنخواہوں کے فنڈز کے فوری اجراء کا اعلان۔

ملازمتوں میں افراد باہم معذوری کے مختص کوٹے میں اضافے کا اعلان۔

ہرنائی زلزلے کے متاثرین کی مالی مدد۔

صوبائی سلیکشن بورڈ کی سفارشات پر افسران کی بروقت ترقی۔

اسپیشل سپورٹ پروگرام میں تیزی۔

سول ہسپتال کوئٹہ میں ایم آر آئی مشین کی تنصیب کیلئے 25 کروڑ روپے کے فنڈز کی منظوری۔

صوبے بھر میں 802 واٹر فلٹریشن پلانٹس کی بحالی۔

سرکلر روڈ پارکنگ پلازہ کی فعالی۔

کوئٹہ تفتان روڈ پر زائرین کو سہولیات کی فراہمی کیلئے سروس ایریاز کے تعمیر کی منظوری۔

ملک بھر کے میڈیکل کالجوں میں بلوچستان کے طلباء کے داخلے اور رجسٹریشن کا عمل۔

5 کاہینہ اجلاسوں میں 200 سے زائد اہم فیصلوں کی منظوری اور ان پر عملدرآمد

صوبائی اسمبلی سے 20 بلوں کی منظوری۔

MG-21/2022

محکمہ اطلاعات | حکومت بلوچستان

www.dpr.gov.pk.

@dpr_gob

dpr.gob

@dgpr.balochistan